



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. XVIII. De Officio Parochi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

ineundi; videat tamen Episcopus ne facultate sibi data abutatur; neque vero illam adhibeat Episcopus villo modo, nisi opus esse viderit certis illis expressis causis.

Quæ, & quando promulganda, vt singuli ad suas parochias conueniant. Cap. XIII.

ET canonum ratio, & disciplina Ecclesiastica id maximè postulat, vt ad Ecclesiam Parochialem fideles quàm frequentissimè conueniant; ^b id quod ab Episcopis accuratè eos moneri œcumenica Synodus Tridentina pie salutariterq; decreuit: eius decreti auctoritate, ^c vt pro eo, quod debemus, placeat obtemperemus, in Usuq; inducamus, quod bene agendi rationibus, vsuq; optimè consultum esse animaduertimus, literas monitionis eo de genere explicatas Prouinciali, prima Dominica Aduētus, & Quadragesimæ, de more promulgari decernimus, quò diligentius Parochiales admoniti, cum officij religiosi partes facile intellexerint, quas sua quiq; Ecclesiæ Parochiali debent; incitata quadam voluntatis propensione exequantur; quod de sacrosancti illius Concilij sententia, eos salutariter, & quàm sepius monitos esse volumus.

a c. 1. de Paroc. in decr. Cōcil. Agath. c. 47.
b Sess. 22 in decreto, de obseru. I. celeb. miss. vers. Monent er. & Sess. 24 c. 4. de re for.
c Infra d. celeb. missæ. c. 15. vers. Parochi, populū, & ca. 37. cod.

DE OFFICIO PAROCHI. Tit. XVII.

Qualiter parochi puerorum eruditioni incumbant. Cap. I.

Parochi singulis dominicis, & alijs festis diebus qui Ecclesiæ præcepto agi soleant, pueris singuli in suis parochijs, initia fidei tradant; ^d eosq; ad obedientiam primùm Deo, dein de parentibus præstandam, erudiant; ac propterea à prandio stata hora, proprio campanæ sono, ad id munus assignato, ad Ecclesiam conuocandos curabunt.

d Trid. Synod. Sess. 24. c. 4. vers. ijdem er. de refor.

Qualiter verbo pascendi sint subditi. Cap. II.

IN Ecclesijs parochialibus, vel alijs curam animarum habentibus saltem omnibus dominicis, & solennibus diebus festis; ieiuniorum autem Quadragesimæ, & Aduētus tempore; quotidie, vel ijs saltem diebus, quibus Episcopus iusserit proprio parocho, & Curato, oues sibi commissas, pro earum sensu, & intelligentia salutaribus verbis pascendas, vel alio, arbitrio Episcopi deputando, cui iuxta solitum victum, & elemosinam dari mandamus.

Qualiter à cathedrali obseruantia non deuiandum. Cap. III.

Omnes Ecclesiarum, quæcunque illæ sunt, rectores, in omnibus, & præcipuè in administratione Sacramentorum; ab obseruatione Cathedralis ecclesiæ nulla ex parte discedant.

Cap. IIII.

Sacerdotes in Sacramentorum administratione semper superpellicem, et Stulam adhibeant.

Populus

Populus pro quibus præcipuè præmonendus. Cap. V.

Infra de
custodia
Euchar.
c. 18.

Parochi crebris cohortationibus in id maxime incumbant, ut populus sibi commissus, ad confessionem, & communionem frequenter, præcipuè autem in Natiuitatis Domini, & Pentecostes, ac alijs solennitatibus accedat.

Aegroti qualiter inuisendi, & monendi. Cap. VI.

Aegrotos verò, etiam non vocati, inuisant, ut ad Sacramentorum susceptionem inducant; & eorum animabus, quacumque ratione possunt, sollicitè consulant.

Recedentes, quos successoribus libros parochiales consignabunt.

Cap. VII.

SI Parochi ad aliam ecclesiam transierint, antequam à priore migrent, successoribus libros tradant, in quibus eorum, qui baptizati, confirmati, matrimonio ve iuncti fuerint, nomina describi solent. Qui secus fecerit, grauissime ab Ordinario puniatur.

Liber baptizatorum qualiter habendus, & Episcopo consignandus. Cap. VIII.

Parochus librum habeat, diligenterque custodiat, in quo baptizati, parentum, & patrurum nomen, cognomen, diemque natiuitatis, ac baptismi, & an ex legitimis nuptijs procreatus sit, describat; & quot annis singulorum annorum scriptæ eius rationis exemplum, det Episcopo, qui id fideliter obseruandum curabit.

Liber status animarum, qualiter habendus. Cap. IX.

Parochus etiam librum habeat, in quo omnium, qui in eius parochia sunt, nomina, & cognomina quamprimum describat, singulorumque sexum, ætatem & statum. In eo deinceps describat, & recenter natos, & mortuos, & in parochiam habitatum venientes, & inde emigrantes; quem librum Episcopo quoties is petierit, vel inspiciendum, vel describendum dabit.

Parochus nouiter accedentes, pauperesque quoquomodo indigentes inquirat; & episcopum commonefaciat; quandoque episcopus parochos per eum admonendos coram se habeat. Cap. X.

Obseruabit etiam suæ parochiæ nouos inquilinos, de quibus eorum orthodoxa fide, & Sacramentorum perceptione; de quibus mulieribus, quas secum habuerint, an matrimonij, cognationis, affinitatis vinculo verè coniunctæ sint, an impudicitie nomine suspectæ, ab eo sacerdote in cuius Parochia proximè habitarint, & à parochiæ incolis accuratè cognoscet.

Inquirat autem studiosè de pauperibus suæ Parochiæ, præsertim puellis nu-

bilibus,

bilibus, de viduis, orphanis, pupillis, ægrotis, senio confectis, alijsq; personis temporalibus, vel etiam spirituali misericordia indigentibus; quibus, & ipse pro viribus opitulari, & alios suos exemplo, & hortatu ad id officium incitare studeat.

Præcipue verò de ijs omnibus sape certiores faciat Episcopum; ut qui communis eorum pater est, ijsdem paternam curam, & pietatem, quacunq; poterit ratione, præstet.

Quamobrem etiam quotannis per sacra quatuor anni tempora, sua Civitatis parochos adhibebit; illis de eorum animarum statu, quarum curæ præpositi sunt, diligenter interrogatis, omnia commemoret, quæ eorum officij munus contineat, eisq; & doctoris diligentiam, & pastoris vigilantiam præstabit.

Edictum contra hæreticos, quando promulgandum. Cap. XI.

Parochi edictum contra hæreticos in singulos annos semel, Quadragesimæ initio, iterum ineunte Domini Adventu, publicè in sua quisq; Parochia, cum in Missa frequentior populus adest, de scripto pronuntient, & promulgent.

Doctrinæ Christianæ sodalitates quomodo instituendæ, vel pro ea aliquid eligendi. Cap. XII.

Quo studiosius Parochi in eam curam, quæ constitutione de fidei initijs, à Parocho tradendis, superius præscripta est, incumbant; id etiam curet Episcopus, ut in singulis diæcesis suæ oppidis, & vicis, doctrinæ Christianæ sodalitas instituat, quæ in eo munere ipsos parochos adiuuet. Quibus autem locis sodalitas eiusmodi institui non poterit, in ijs duo, tresve homines saltem diligantur, auctoritate grauiore: qui pro Christiana pietate id sollicitudinis suscipiant, ut pueros, adolescentesve ad parochum inducant, à quo in Ecclesia illi fidei rudimentis imbuantur.

Quando monendi, ut vnusquisque in sua parochiali, Eucharistiam sumat. Cap. XIII.

Parochi, cum in Pascha Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, Sacramentum Eucharistiæ administrabunt; antequam illud cuiquam præbeant, ad populum conuersi, denuntient, ut si quis eorum, qui adsunt, Parochiæ suæ incola non est, ad suam quisque parochialem Ecclesiam abeat, vbi, quemadmodum Canonum sanctionibus iussum est, eo tempore Sacramentum Eucharistiam sumat.

c. Omnis
vtriusq;
sexus. de
pœnit &
remiss.

a Cõcil.
Agathæ.
Can. 63.
aliàs 38.
vt ciues.
in 2. To.
Edictum
est, negli-
gētes in
hoc, triē-
nio eccle-
siæ cõmu-
niõne pri-
uari.

Sæpe rus accedentes, quibus temporibus, ut piè reuertantur, parochus admoneat. Cap. XIII.

Parochi verò urbani admoneant, & atque hortentur crebrò eos, qui rursus ire sæpius solent, ut festis diebus illis solennibus, nempe, die Natali Do-

mini,

a Vt ad
maiores
Ecclesias
conueni
ant dini
tes & po
tētes, ver
bum Dei
audiri,
monēdi
sunt, vt
statutum
fuit i Cō
cil. Tice.
sub Ben.
3. ver. Do
ctrina ve
ro. To. 3.
b Infra
de custo
dia Eu-
cha. c. 27.

mini, in Quadragesima, & hebdomada sancta, ^a potissimum Pasche tēpore, Ascensionis Domini die, in celebratione Corporis Domini, in die Pentecostes, ruri non habitent; sed in urbe, atque in frequentioribus oppidis; ubi à rustificatione feriat. sacris, & diuinis officijs intersint; de verbo Dei conciones audiant; ceteraq; Christianæ pietatis munera præstent, quæ ab vnoquoque christiano homine debita, solennes, & statim illi dies maxime requirunt.

Quando aliquæ preces dicendæ, dum ad ægrotum acceditur.

Cap. XV.

Parochus, cum vel Sacrosanctam Eucharistiam, ^b vel extrema vntionis sanctum oleum ad ægrotum defert; in via septem psalmos ex animo, pieq; dicat, vel alias religiosas preces.

Qualiter reditus sui ad propriam Ecclesiam vnusquisque Episcopum moneat. Cap. XVI.

QUI, impetrata ab Ecclesia sua parochiali discedendi facultate, aliquandiu abfuerit, mensis saltem spatium, postquam redierit, Episcopum de suo ad Ecclesiam reditu certiore faciat: quod si neglexerit, perinde censeatur, ac si non legitime abfuerit.

Indulgentiæ sodalitatibus doctrinæ Christianæ quando promulgandæ, & ad illas consequendas qualiter cohortandus est populus. Cap. XVII.

QUO maior indies concursus, & progressio fiat, ad doctrinæ Christianæ scholas, ad earumq; studium vehementius excitentur iam instituta, & in posterum, Deo iuuante, instituendæ eius rei nomine sodalitates; Indulgentiarum, quæ, & à Pio Quinto, & nuper à Sanctissimo D. N. Gregorio XIII. earum sodalitatibus hominibus concessæ sunt; donum quotannis per Parochos duobus ante Kalendas Maij diebus Dominicis proximis promulgetur, cum frequēs populus adest. Illis autem constitutis Kalendis, earum sodalitatibus homines, vt indulgentias consequantur, confessi, Sacram Eucharistiam sumant; ac processionem prætere agant solenni ritu. Si verò sapienter id promulgari, vel alijs potius certis diebus hæc ab illis agi Episcopus censerit; id constituat arbitrato suo.

Quando aquæ benedictæ renouatio, & aspersio fiat. Cap. XVIII.

Singulis diebus Dominicis Sacerdos, missæ Parochialis sacrum facturus, antequam illud inchoet, aquam, sale aspersam, benedicendo renouet; eamq; vt moris est, aspergat.

Canonicus in parochiali, quam etiam ad vitam præbendæ vnitam obtinet, resideat, & ministret. Cap. XIX.

Quicunque Canonicus Parochialem Ecclesiam obtinet, etiam si vnionis iure, non quidem perpetuò, sed tantum dum ipse viuit, canonice tui, vel

tui, vel præbendæ, quam obtinet, coniunctam teneat; in ea tamen parochiali Ecclesia, vt Summi Pontificis Pij Quinti^a constitutione sancitum est, resideat; nulli^q Parochiali muneri desit.

Parochus quam domum inhabitandam curet. Cap. XX.

Si quis Parochus, etiam Urbanus, Parochiale domicilium non habet, ubi habitet; b intra illius fines domum conducat, quam proxime potest Ecclesia; cuius curationi præest: si intra fines domus non est, quam conducere possit; extra, ubi propius Ecclesia potest, conducat; id^q iudicio Episcopi.

Etiam habens coadiutorem, in quibus potest, curæ ne desit.

Cap. XX I.

Parochus, cui ob imperitiam, aliamve ob causam, Sacerdos alius socius, & coadiutor adiunctus est ad Parochialem curam gerendam, ipse etiam in propria Ecclesia residens adsit; & officia, quorum munus eis interdictum non sit, gregi sibi commissio is etiam præset.

Quando ex libris proprijs parochi testificari liceat. Cap. XXII.

Parochus ne vllum testificationis genus è libris suis parochialibus descriptum cuiquam tradat, nisi Episcopi concessu.

Id verò nisi scriptum aliquod sit, quo petenti testificatio fiat de eius etate, vel natalibus.

De quibus, dominicis diebus, monendus est populus. Cap. XXIII.

Dominicis diebus, Parochus non solum festos dies populo demutiet; sed etiam illum sape doceat, quæ officia tum in illis, tum in eorum vigilijs colendis, ab eo religiose præstari oporteat. Eidem præterea significet, atque indicet Stationes, & Indulgentias, quæ Episcopi iussu, promulgandæ erunt; & publicam, si quæ aliquando ob aliquam causam indicta est, orationem; & processiones, & officia mortuorum in sua Parochiali Ecclesia obeunda, si quæ eius modi in eam hebdomadam inciderint; vt fideles Parochi sui voce moniti, aut illis intersint; aut, si minus possunt, factis sonctorum illorum officiorum significatione, campanarum sono, cum iam ante commoniti intelligant, quæ precationes, quæve officia in Ecclesia fiant, ipsi etiam quomuis absint, vel domi, vel alio loco vbicunque sint, pie Deum presentur.

Et quoniam præcepit Apostolus, vt fiant omnium primùm obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate constituti sunt; & quietem, & tranquillam vitam agamus in omni pietate, & castitate; Ideo Parochus, fideles, ipsi Dominicis diebus, hoc moneat; vt, antequam ab Ecclesia discedant, pro omnibus infra descriptis, ter orationem Dominicam, & salutationem Angelicam sanctè precando dicant.

Pro fidei christianæ, & Sanctæ Ecclesiæ propagatione, & pro summo Pontifice Romano.

a 15. Iulij 1568. Pontifici sui anno 3. in Bull. nu. 64. fol. 1021.

b Extenditur ad socium, vel adiutorem; ad munus Parochiale, quacunq; de causa adiunctu, supra tit. proximo c. 6.

1. Tim. 2. inter iniuria.

Pro Serenissimo nostro Rege Catholico, & prole regia.

Pro Episcopo, & reliquis pastoribus animarum.

Pro Magistratibus.

Pro peccatoribus, ut flagitiorum suorum penitentes, a Deo veniam petant, & a male agendo auersi, ambulent in via Domini.

Ut heretici redeuntes ad sanitatem, Catholicae Ecclesiae praeceptis erudiantur.

Ut infideles ab impietatis errore liberentur, & Christi Domini fidem amplectantur.

Pro defunctis, praesertim quorum corpora in illa parochiali Ecclesia quiescunt, ut a penis purgatorij liberentur.

Tum praeterea, si quod malum, vel calamitas impendet, iidem faciat. Tum denique, si quid est, quod vel Episcopi admonitu, iussu, vel suae parochiae hominum, aliquo in commodo laborantium, rogatu, vel alia eiusmodi causa, tunc maxime sanctis orationibus opus esse animaduertit.

Vesperas diebus festis ubi, & qualiter tam urbanus, quam diocesanus parochus recitet: qualemve apud se clericum habeat. Cap. XXIII.

Parochus Diocesanus, in sua quisque parochiali Ecclesia, singulis festis diebus, stat a hora, vesperarum officium peragat; idque, earatione, ut si unum pluresve habeat, quibus adiutoribus utatur, cum illis officij psalmis, & precibus, ut ritus est, canat; sin minus quempiam adiutorem habet, voce alta, & clara ita recitet, ut ab ijs, qui praesentes in Ecclesia adsunt, exaudiat. Idem agat Parochus Urbanus, aut in Ecclesia Cathedrali huic muneri satisfaciatur in choro, cum superpelliceo, sub pena unius aurei quoties solumque contrauerit, legitimo impedimento cessante.

Clericus, quem apud se Parochus habuerit, eiusmodi sit, ut non solum missae inseruire, sed alia etiam omnia praestare possit, quae veteri Canone decreta sunt.

Qualiter diebus festis, in aliena ecclesia Parochus celebrare prohibetur. Cap. XXV.

Ne diebus festis, qui praescripto Ecclesiae, aut consuetudine, voto, vel conventu, ad alienam Ecclesiam, missam celebraturus Parochus accedat; nisi ab eo, cui id curae Episcopus dederit, facultatem scripto exaratam impetierit: Quam facultatem ille tantum ijs det, quos, omnibus bene consideratis, ad missarum solennia, divinaque officia in Ecclesia, ubi celebras in Urbe, diocessive agitur, ritum concelebranda necessariò esse uiderit.

Abfuturus de alio, qui parochialia munera aequè praestet, provideat. Cap. XXVI.

Parochus, qui festo die ad celebrationem euocatus, abfuturus est; Sacerdotem alium, uel Ordinarium, uel conuictum habeat, qui illo die missa

sacri-

a. e. v. g. l.
que. ext.
de vit. &
hon. cler.
supra de
tép. ord.
c. 33. §. 2.

sacrificium in Ecclesia parochiali faciat; quiq; cetera, ut ipse, si presens ad-
eset, omnino prestet, ante ab Episcopo in ijs functionibus obeundis probatus.

Abfuturus, si prouidere nequierit, quando hoc ipsum populo signi-
ficabit. Cap. XXVII.

SI uero Sacerdotem eiusmodi quandoq; habere non poterit; festo die cele-
britatem, ad quam uocatus est, precedente, populo suo significet, se ob eam
causam in Ecclesia Parochiali missam celebraturum non esse; sed in ea, ad cu-
ius celebritatem uocatus est: proinde illum moneat, ut ad eam ipsam Ecclie-
siam, aut aliam propinquorem, ubi missæ sacrificio intersint, se conferant.

Concelebrationibus solennibus interesse volentes Parochi,
debita prius in sua Ecclesia præstabunt.

Cap. XXVIII.

Cum autem pro Ecclesia, in qua celebritas agitur, amplitudine, & digni-
tate, aliquando ad solennitatem concelebrandam, Sacerdotibus pluri-
bus opus erit; alijs item aliquod Sacerdotibus, etiam Parochis; Episcopus
hoc det, ut in Ecclesijs suis primùm sacro peracto; siq; Parochi sint, habita
etiam concione, ac alijs præstitis, quæ inter missarum solennia ab ipsis pro
Parochialis curæ munere præstari debent; tum ad Ecclesiam ubi solennitas
celebratur, proficiscantur, illius rectorem in diuinis concelebrandis officijs
adiuturi; nec uero desint Ecclesiæ suæ reliquis eo die obeundis Parochialibus
muneribus, & officijs.

In euocandis clericis ad concelebrationes, qui ordo seruandus.

Cap. XXIX.

IN euocandis quidem, admittendis uel Sacerdotibus, & Clericis ad dierum
festorum celebritates, ratio, atque ordo seruetur, in decreto de exequijs, eo-
rundem euocationi præscriptus, ad funera concelebranda.

Sup. de
sepultru-
ris. c. 26.

Qualiter in choro induti. Cap. XXX.

Illi porro omnes, qui euocabuntur, in choro, dum diuina officia fiunt, super-
pelliceo mundo decenter induti, semper adsint.

In abigendis tempestatibus, quæ à parcho præstanda.

Cap. XXXI.

Parochi in primis sit, cum in Ecclesia sua officium, contra nimbos, & tem-
pestates religiosè præstare ad præscriptum libri ritualis, aut Sacerdotalis;
tum sollicitè conuocare clericos & populum; ut ob eam causam Deum san-
ctè precaturi, ad Ecclesiam frequentes concurrant: Idq; ipsum prout in
concionando usu uenerit, aliquando fideles paternè, diligenterq; monere
meminerit.

Vide inf.
de custo-
dia Eu-
charistie
c. 9. & de
oratione
Vesperti-
na. ca. 11.

Quos sibi comparent libros. Cap. XXXII.

Parochi præterea, vt, & concionando, & docendo fideles sibi commissos, salutaribus institutis, sancta q̄ disciplina instituere possint; eos sibi libros, cum per facultates possunt, comparare studeant, qui à probatis auctoribus, piè, & doctè conscripti, viam, & rationes aperiant, partim ad sanctissimam sacrarum literarum explicationem, optimamq̄ concionandi normam; partim ad spiritualis vitæ institutionem, virtutumq̄ Christianarum exercitationes; tum denique ad Parochialis Ecclesiæ curam sanctè, & religiosè gerendam.

Qualiter, & quis progressus parochorum ab Episcopo indagandus. Cap. XXXIII.

Infra de
celebrat.
missæ. ca.
75.

Eorum autem in pascendo populo verbi Dei prædicatione, industria, & doctrina, & in eo genere salutaris progressus, ab Episcopo cognoscatur, vel illis in Episcopales ades, aliove aliquando coram se ad concionandum, euocatis; vel etiam ex sermonibus, quos habuerint aliquando ad ipsum Episcopum missis, vt olim sancitum est; vel alia omni ratione, quam inierit idem Episcopus.

Episcopis inferiores qualiter concionari debent. Cap. XXXIII.

Parochi, Prepositi, & alij Episcopis inferiores, cum in altari prædicabunt; tum capite aperto stare debebunt, ad Sacerdotalis libri præscriptum.

Quod autem facilius à frequenti populo audiantur, suggestum eos ascendere opportunius erit.

In suggestu concionem, aut sermonem cum habent, aperto sint capite, & sedeant, aut stent, prout maluerint.

Novæ sodalitates doctrinæ christianæ vbi, & per quos erigendæ.

Cap. XXXV.

Vicunque in diocesis pagis, aut vicis, præsertim frequentioribus, quoniam ab Ecclesia parochiali aliquantulum ea loca distent, aliamve ob causam Episcopus expedire censuerit, scholas doctrinæ christianæ institui, erigere, præter eas, quæ Parochialis Ecclesiæ loco institutæ sunt; Vicarij Foranei diligentia, & parochi cura quamprimum illæ instituantur, in Ecclesia, capella, oratoriove illis propinquiori, aut commodiori; tum maxime opera, & adiumento Sacerdotum, & clericorum quorumcunque illius pagi, vicillocive.

Impedito accessu ad parochialem, quomodo, vt à doctrina Christiana non desistatur, providendum. Cap. XXXVI.

Si quando præterea in diocesi per pluiæ uim, niues, aliamve temporis grauitatem, uig, aut itineris difficultati adiunctam, ad eiusmodi scho-

las, in parochiali Ecclesia, qui debent, conuenire difficilins possunt; eiusmodi Vicarij, & Parochi cura sit, vt tunc in oratorijs, vel capellis propinquioribus, aut saltem, si id non potest, alio honesto loco, per clericum idoneum, seu per alios scholę sodales, & vitę, & doctrinę Christianę studio instructiores, aliqua tum tradendę, tum percipiendę eiusmodi doctrinę exercitatio fiat; ne ob vllam causam statis diebus hoc institutum, atque pabuli spiritalis usus illis desit.

Qualiter quicumque clerici diebus festis doctrinę Christianę operam dabunt. Cap. XXXVII.

Clerici quicumque Dominicis, festisq; diebus, qua hora in choro diuinis officijs concelebrandis astricti non sunt, Parochum, intra cuius Parochię fines habitant, in doctrinę Christianę scholis, vbicunque loci intra fines illius Parochię constitutis, adiuent: Idq; in urbe & diœcesi ad prescriptũ eorum, quibus id curę ab Episcopo datum erit; cui significare curabunt, si quis huic muneri defuerit.

Vfus quòd pueri, vbi primũ in Ecclesiam introducuntur, benedicantur, qualiter introducendus.

Cap. XXXVIII.

Quod pijs instituti, sanctęq; consuetudinis est, in usum ubiq; restitui, introducere nos in Domino cupientes, monemus, à Parocho, ubi primũ Parochię suę pueri in Ecclesiam introducuntur, illis pia precatione benedicti ad Sacerdotis, ritualisve libri prescriptum.

Hoc autem ut diligentius præstet, aliquando prout usu uenerit, Parochialis suę Ecclesię fideles instituti huius, & consuetudinis admoneat.

Corpus Domini ad ægrum, à quibus deferendum.

Cap. XXXIX.

Ad ægrum Parochus ipse, nisi in ualetudine, aliave necessaria causa impeditus sit, corpus Domini deferat. Si uerò aliquando in hoc ministerio necesse habet alio Sacerdote uti; ne alio, si potest, utatur, nisi quem ad confessiones audiendas, concessa scriptis facultate, Episcopus probauerit, idoneũq; iudicauerit; cum sæpe contingat, ægrum cui sanctissimum corpus Domini deferretur, iterum confiteri uelle, propterea quòd post peractam confessionem aliquid commiserit, uel ante commissum meminerit.

Qualiter ægrotantibus sæpius poscentibus Eucharistiam ne denegent. Cap. XL.

Aægrotantibus, etiam sine mortis periculo sacrę Eucharistię frequentius sumendę desiderio flagrantibus; ijs præsertim, qui dum integra ualetudine sunt, frequenti Sacramentorum usu, se religiosę, salutariterq; pascunt; ne Parochus, quantum per alias necessarias in Parochiali munere occupatio-

Vid. inf. de custo- dia Eu- charistię c. 27.

nes sibi licet, spirituale illam consolationem, salutaremque adiuumentum, religiosa preparatione ab eisdem adhibita, deneget.

Qualiter inunctus ægrotus sit excitandus, & orationibus subleuandus. Cap. X L I.

Vide infra, de custodia Eucharistie. c. 27

Parochus, ubi Sacramentum extremae unctiois ægro ministrarit; dum ille sermonis, & sensum usum non amisit; cum breuibus, & suauibus, ardentibusque verbis, excitare ad desiderium vitæ æternæ, & ad spem de diuina misericordia concipiendam, ne opportunè desistat; tum, cum propè moribundus est, in illius animæ commendatione, quam maxime potest, intima animi pietate statas religiosas, sanctasque preces recitet.

Curetque toto eo tempore, ut domestici simul omnes, qui adsunt, pro eo Deo piè precentur.

Superuiuente adhuc aliquandiu ægroto quid præstandum. Cap. X L I I.

Vbi hoc officium piè, accurateque præstiterit, si æger adhuc viuit aut animam agit; ne eidem præsens adesse, omniaque salutaria officia præstare omittat. Si verò adesse aliquando non potest, vel quia alijs grauiter ægrotantibus, Sacramenta ministrare necesse habet; vel quia necessarijs parochialis curæ occupationibus alijs impeditur; tunc ea pietatis officia illi à sacerdote si quis alius eo loco est, sollicitè præstare curet.

Ad quod etiam officium, sibi hoc subsidium, cum opus est, comparet, ut confratriæ Sanctissimi Sacramenti; aut doctrinæ Christianæ, homines aliquos, parochiali sua diligentia, ad consolationis, & spei excitandæ officia, aliisque eiusmodi, instructos adhibeat.

Hoc etiam parochus domesticos, qui ægroti curam habent, moneat; ut ne post extremae quidem unctiois Sacramentum, quod ei ipse ministrauerit, corporis curam deserant.

Diligentia parochorum circa ægrotos qualiter, & à quibus perscrutanda. Cap. X L I I I.

Singulis mensibus, in diocesi vnusquisque Vicarius foraneus, & in vrbe præfectus regionarius, aut alius, cui id muneris Episcopus dederit, à suis regionis parochis, de illis perquirat, qui obierint; usque animam agentibus, an ipsi præsentibus adfuerint; an curæ, & pietatis officia omnia eisdem moribundis præstiterint; tum ubi opportunè in mortuorum agnatos, affinesve incidit, parochialium sacerdotum, debitum officium, ab illis diligentius recognoscat.

Quòd si eos negligentiores esse animaduertit, ubi primum illos, ut par est, reprehenderit, tum eorum negligentiam, culpamve ad Episcopum deferat.

Epi-

Episcopalis benedictio moribundis suggerenda. Cap. XLIIII.

Parochus verò fidelibus propè morituris suggerat, vt, ex hoc sæculo antequam migrent, qui presertim in vrbe sunt, aut alio loco, in quo Episcopus sit, ad illum, certum hominem mittant, qui eis Episcopalem benedictionem petat.

Qua hora, & quo interuallo campanis pulsatis sacrum fiat.

Cap. XLV.

Missa parochialis sacrificium die festo, circiter duabus post solis ortum horis, alijs etiam diebus ea hora, quæ populo vniuerso, pro loci ratione, Episcopi arbitrio, magis accommodata erit, in omni Ecclesia parochiali celebretur; datis semper ante statis campanæ signis; usq; horæ dimidiæ interuallo distinctis, vt in tempore populus conuenire possit.

Qua hora præter parochum, celebrabitur. Cap. XLVI.

Si præter parochum, alius etiam sacerdos sit, qui in ea ecclesia, Missæ sacrificium facere debet, id omni die in aurora celebret; vt qui iter facere, vel aliud quicquam, ruri presertim, agere necesse habent, interesse possint, neque propterea omittant.

Modus deferendæ elemosynæ pro celebratione missarum publicandus. Cap. XLVII.

Qui parochi propè eas ecclesias habitant, vbi pro missis celebrandis in certis solennitatibus multæ elemosynæ largiuntur, id, populum, suæ curæ commissum, diebus presertim, qui proximè præcedunt, illos certos dies frequentioris elemosynæ moneant, vt in nostris constitutionibus, constituta elemosynas eiusmodi recipiendi ratione; quas elemosynas Missarum celebrationi dare quisq; velit, eas non sacerdotibus, aut clericis tradat, vel alijs, sed in capsulam deferant, eo nomine constitutam.

Munera parochialia per parochum, & non per alium obeunda.

Cap. XLVIII.

Parochialis curæ munera, atque officia non per alios, sed ipsimet parochi animarumve curatores, obeant, ac præstent: nisi sint, qui aliquando iustæ causa ab Episcopo approbata impediuntur, aut etiã prohibeantur. Siquis non paruerit; tum fructibus beneficij multetur, pro rata temporis, & officij sui prætermissi, tum alijs etiam pænis plectatur, arbitrati Episcopi.

Quicumque etiam canonici parochorum coadiutores residere, & per se munus suum obire cogantur. Cap. XLIX.

Sacerdotes Capellani, alijsve, quocunque nomine nuncupati, etiam Canonici ecclesiæ Cathedralis, collegiatæve, qui vel institutione, vel consuetu-

dine, vel alio iure, parochum, aliumve animarum Curatorem, in eo curatio-
ris munere adiuuare debent, ab Episcopo in illius ecclesie, vbi eiusmodi cura
geritur, statione vti, residereq, ac sua munera per se obire cogantur.

Canonicus simul & parochus, que, aliàs plectendus, prestare
debeat. Cap. L.

VSu compertum est, non sine magno detrimento salutis animarum gu-
bernationis, parochos, dum alia munera que stus cupiditate, aliave cau-
sa ducti suscipiunt, exercentve, multiplicem illam, & assiduam, quam anima-
bus sibi commissis debent, sollicitudinem, parochialesq, curas, & officia sepe
intermittere, interdumq, etiam planè deserere; aut certè ita aliquando di-
strahi, & auocari, impediriue, vt illa neque suo tempore, neque qua debent,
ratione, & cura prestent; ac festis presertim, alijsq, diebus, quas maximè ho-
ras, & in confessionibus audiendis, & in sacra Eucharistia Sacramento mini-
strando, & in eorum sacramentorum frequenti vsu non instituendo, aut con-
seruando solùm, sed etiam augendo, & in pascendis verbis Dei fidelibus, &
in frequenti sacrificij missæ oblatione, & in vesperarum officio canendo, &
in Christianorum rudimentorum doctrina tradenda, & in componendis con-
trouersijs, conciliandisq, suorum populorum inter se animis, et in alijs denique
parochialis curæ officijs, opportuno tempore prestandis, ponere deberent; eas
horas ob que stus studium, aliamve causam traducere, vel ad diuina officia,
canonicasve horarias, preces in alia ecclesia, in qua presertim iam Canonici
sunt, obeundas, vel ad musici partes, officiumq, gerendum, vel ad literarium
ludum exercendum, ac ad disciplinas etiam profanas pueris, adolecentibus-
ve tradendas. Quamobrem hæc decernimus.

Prosequutio prædictorum. Cap. L I.

Qui dignitatem, vel Canonicatum habet, & parochus etiam est, aut alia
quacunque ratione animarum curatione astrictus est; si in adibus paro-
chialibus non habitat, ibi cibum, somnumq, capiendo, vt de parochis etiam
decretum est; aut si officijs supra descriptis, alijsve, que tanquam animarum
curator, parochusq, in Ecclesia sua parochiali prestare debet, obeundis, ali-
quo modo defuerit; aut ea, non stas, & ab Episcopo prescriptis horis, aut
non illa, qua ceteri parochi debent, ratione, omnino præstitit; Episcopi
arbitratu puniatur.

Parochus musicam in aliena Ecclesia qualiter non exercent.

Cap. L I I.

NE item parochus, vel alius quiuis sacerdos, qui animarum curam quo-
nis nomine gerit; cantoris, aut musici munus, parte sive in Ecclesia Ca-
thedralli, nec verò in alia suscipiat, exercentve; nisi aliud ob causam Episco-
pus indicauerit.

Quan-

Quando etiam ludum literarium non exerceat. Cap. LIII.

Nequē præterea literarium ludum domi suæ, aliove loco aperiat, exerceatve, nisi ob parochi inopiam, aliquando aliud Episcopus scripto concesserit: qui tamen hoc munus extra parochiæ suæ fines exercenti, nullo modo facultatem det.

Neque pueros sibi in disciplinam traditos, certa pacta mercede, domi suæ vlllo modo suscipiat, atque alat. At Clericos, qui sibi adiumento sint, literis, disciplinaq; Ecclesiastica erudire curet; item pauperes aliquos parochialis curæ suæ pueros, qui ad idem aspirent, quive aliam nullam facultatem primâ ipsa literarum rudimenta percipiendi habent, si eius rei potestatem scripto exaratam ab Episcopo habuerit.

Parochi, vt dignoscantur, qualiter caputium gerant.

Cap. LIIII.

Parochi in Vrbe, & in Oppidis, saltem insignioribus constituti, vt à reliquis sacerdotibus animarum curam non gerentibus internoscantur, caputium, quod est proprium eorum insigne, in humeris ferant, cū domo exeunt, supra æxteriorem vestem; cum processiones, aliasq; eiusmodi publicas actiones obeunt, supra superpelliceum; liceat tamen Episcopo, ab hoc decreto eximere, qui in Ecclesijs Cathedralibus, dignitatem, Canonicatumve item legitime obtinent, quamdiu illam, illumve retinebunt; non autem, si qui deinceps ulla quauis causa, modo ve obtinuerint.

Quando parochis debiti conuentus menstrui remittantur, & qualiter. Cap. LV.

PRO locorum, & temporum ratione, id ab Episcopo suis diæcesanis parochis permitti, concedere liceat, ut Decembri, & Ianuario mensibus, ob dierum breuitatem, itineris difficultati coniunctam, sacerdotales illos conuentus ipsi non habeant, quos in singulos menses haberi decreuimus; ita tamen, ut alijs deinceps mensibus, quibus commodius haberi poterunt, resarciatur, & præstetur quicquid intermissum est, frequentioribus conuentibus, & omni alia diligenti ratione.

Quando patres familias conuocati per parochum ex præscripto, & aliter instituendi sunt. Cap. LVI.

QVO studiosius populus in officijs Christianæ pietatis instituatur, ex diuinâq; legis præceptis institutum vitæ genus sequatur; id parochus præstet, vt aliquando ineunte præsertim Aduentu, & Quadragesima, patres familias, suæ parochiæ omnes ad Ecclesiam parochiâlẽ conuocet, hora, quâ commodam is censuerit: Qui in patrum familias conuentu, tum constitutionem de patrum familias officio, familiæq; institutione editam,

de scri-

de scripto legat, singulasq; eius partes explicet, tum alia præterea doceat, quæ opportuna existimauerit, quibus illi se, familiamq; suam in Christianæ vitæ disciplina conformet; ex præscripto etiam regularum, & instructionum, quæ eo nomine auctoritate Illustrissimi Domini mei edita fuerunt.

Cura pauperum, & eleemosynarum eis debitarum habenda.

Cap. LVII.

Parochus, tanquam parochiæ suæ pauperum pater, sæpe paternè, diligenterq; perquirat, primùm an si quæ in parochialis suæ viciniae finibus eleemosynæ sint, quæ vel à piorum locorum curatoribus, vel ab aliquo Collegio, vniuersitateve, vel ab ulla familia, vel à singulis hominibus in pauperum vsum, aut sustentationem erogari quouis nomine debeant: præterea videat, an illarum, & erogatio fiat in eos ipsos, qui verè egentes, pauperesq; sunt; anq; etiam illud, quod, qualeve eleemosynæ nomine in illos conferri debet, integrè, sincereq; totum conferatur, erogetur, ac distribuatur.

Mendicantium vagantium, pro commissa sibi cura, quæ Episcopus, à parochis perquirat, & obseruari mandet.

Cap. LVIII.

VBI mendicorum vagantium, & curæ spirituali, & victui necessariorum ita consultum non est, vt certo scilicet quodam pio loco collecti, non mendicatum victum ipsi quaerant, sed ex aliena misericordia ibi habeant, vnde se sustentent; Episcopus quod Concilio provinciali secundo eorundem vita, moribusq; præscriptum est, in eo exequendo illam inire rationem curet; vt certo præcipuo libro per singulos parochos illi, si qui eiusmodi intra parochiæ fines sunt, tum alij etiam alia ratione, accuratè ordinèq; describantur.

Hæc verò sedulo ab iisdem Parochis obseruari mandet:

Quod, aut vnde illi migrent.

Quod vitæ christianæ institutum teneant.

An fidei rudimenta norint.

An diebus festis saltem Missæ sacrificio intersint.

An sæpè confessi, crebrò etiam per annum, aut certè saltem constituto Paschæ tempore, Sacram Eucharistiam sumant.

Quos neque libro descriptos, neque in Pascha confessos communicasse, eo animaduertent, quod certum chyrographum non ostendant, quo se confessos, & Sacram Communionem sumpsisse testatum faciant; nè pro parochialis Ecclesiæ suæ foribus, nec intra parochiæ fines eos mendicare, parochi permittant; omnemq; propterea cautionem, quantum in se est, adhibeant.

Quos doctrinæ Christianæ rudes, & mendicos vagantes viderint, festis diebus, statâ hora, ad eiusdem doctrinæ scholas conuenire diligenter curent, eosdemq; instruant.

Turon.
Synod.
2. Can.
5. in To.
2. Cõciliorum
cautum
est, vt vnaqueq;
ciuitas.
Pauperes
incolas
secundũ
vires, vt
- à vicini
psbyteri,
q; ciues
oēs suũ
paupere
pascant,
quo fiet, vt
ipsi pauperes,
p alias
ciuitates
non vagentur.

Modi,

Modi, quibus parochi, confessarij, & concionatores, populos ad sciendum præsertim necessaria doctrinæ Christianæ diligenter inducant. Cap. LIX.

Ad salutem cum omnibus fidelibus admodum necessarium sit, Christianæ fidei rudimenta scire; tum certè huius in primis diœcesis populis, qui hæreticis finitimi, nisi in fidei fundamentis firmi fuerint, ac stabiles, summopere verendum esset, nè fortè ab eis in aliquam impietatis, ac nefariæ doctrinæ fraudem, facilius adducerentur: quam obrem Antecessores nostri, & nos multam hætenus diligentiam adhibuimus, vt omnes, ac singuli Christi fideles in fidei Christianæ rudimentorum institutione erudirètur. Sed cum parùm hucusq; profecisse tanta in re cognouerimus; negotij, periculiq; magnitudine adducti, hæc præterea decernimus:

Primò omnibus, singulisq; animarum curatoribus, & cæteris confessorijs, siue secularibus, siue regularibus, in virtute sanctæ Obedientiæ præcipimus, vt faciant, antequam confessiones audiant, Orationem Dominicam, Angelicam salutationem, symbolum fidei, & decem præcepta Dei, quæ decalogo continentur, ut pœnitentes recitent, ac ipsis audientibus referant: Nisi pœnitentes tales sint, quos confessorius id non ignorare credat. Quarum rerum si quos ignaros, rudesve offenderint; hanc eorum spirituales socordiam acriter reprehendant; ostendantq; quàm grauis esse debeat illorum conscientia, ignoratio rerum, quæ ad salutem tantoperè necessariæ sunt. Cum autem eos absoluunt, præter alias pœnitentias, & actiones satisfactorias, id etiã imponant, vt quatuor hæc saltem potissima doctrinæ Christianæ capita in posterum accuratè ediscant; certo illius, pro arbitrato suo, præfinito congruo tempore; quod tamen ob necessariam aliquam causam semel, aut ad summum iterum prorogari liceat. Eo autem temporis spatio confecto, si eadem adhuc illos ignorare viderint; tunc nè illorum confessionem audiant nisi consilio, & assensu, aut Vicarij Foranei, si diœcesani sunt; aut illorum, quos huic curæ in Ciuitate Episcopus præfecerit, si in ciuitate viuunt. Si qui verò semel ita admissi ad Sacramentum pœnitentiæ, eos postea in rudi hac, crassaq; ignorantia persistere compertum erit; de ijs ad Episcopum ipsum referatur, antequam amplius admittantur: qui illorum saluti diligentius, & efficacius consulat, vt viderit in Domino expedire.

Quò facilius porro perniciosæ huius ignorationis incommodo occurratur, neque aliqua fideles excusatione suam negligentiam prætexant; illud eisdem animarum curatoribus mandamus, vt die festo, uel intra Missarum solennia, uel in vespers, aut paulò ante, si frequentior tunc fidelium multitudo præsens in Ecclesia aderit, clara voce, ac disertis, distinctisq; verbis, quæ ab omnibus exaudiantur, modò vnum, modò alterum, aliquando plura ex ijs præcipuis doctrinæ Christianæ capitibus, prout opportunius sibi videbitur, recitent; simulq; vniuersos, qui aderunt, hortentur, vt eadem verba, qui-

bus ipsi

bus ipsi præbunt, illi simul referant.

Et uerò, quòd populus doctrinæ Christianæ præceptis, atq; institutis in dies instructior fiat; idem Parochi illo tempore nunc unam, nunc alteram eorum dem quatuor illius doctrinæ capitum partem, studiosè explicent. Quæ in re Catechismi Romani, aliorumq; probatorum auctorum, qui in hoc genere piè, diligenterq; versati sunt, doctrinam potissimùm sequantur.

Nec uerò propterea his, quæ nunc decernimus, quicquam detractum, derogatumue sit; quominus tum qui pro capite suo apti sunt maiori eruditioni aut pro ratione status sui explicatius, & plenius uniuersam doctrinam Christianam discere debent, præstent quod debent; tum Parochi, alijsq; ad quos illam docere spectat, cumulatè præstent quacumque in hoc genere olim decretum est, ab illis præstari debere; & reliquas præterea omnes sui muneris partes.

Porrò Confessarij grauissimam pœnitentiam imponant; itemq; concionatores, & parochi diuinam ultionem denuntient, & patribus familias, & dominis; qui nulla, aut saltem parua diligentia adhibita, omnem rationem nesciunt, ut sui liberi, ac famuli Christianam doctrinam addiscant; neque eis, quos in famulatu habent, tantùm diebus saltem festis vacui temporis concedunt, quo in Ecclesias, aliave loca pia, ubi ea doctrina traditur, ad illam percipiendam conuenire possint.

Quando, & pro quibus per parochos præsertim, reuocandus, & moneendus est populus. Cap. LXI.

a Cõcil.
Agathæ.
decreto.
31. To. 2.
relato in
Decre. c.
Placuit.
90. dist.
inter oēs
fideles
pax, &
cõcordia
esse dēt,
sine qua
nemo
Deum ui
debit.
Hebr. 12
Concil.
Cabilo.
2. Can.
20. To. 3.
c. studen
dum 90.
dist. Ca
bilonen.
Conci. 2.
ca. 37. cū
igitur.
Tom. 3.

PARROCHI hebdomada Quadragesimæ initium proximè præcedente, populum curæ suæ commissum ad se conuocent: tum hæc cum illo grauiter, sollicitèq; agant, prout antiqui, religiosiq; instituti, & consuetudinis in Ecclesia sancta fuit.

Ut canonica auctoritate reconcilient, si quos in eo dissidentes scierint; discensionum semina extirpare studentes.

Concubinarios homines ab illa peccandi libidine, ut maximè possunt, reuocent: proinde sanctiones Episcopales, eo de genere hominum editas, cum de scripto legant, tum communi sermone planius explicent.

Singulos denique à Christiana uiuendi uia aberrantes, ad semitam iustitiæ, & salutis studiosè perducant.

De humilitate, patientia, castitate, benignitate, misericordia, elemosinis, pœnitentia, ceterisq; Christianæ religionis uirtutibus, omnes accuratè commonefaciant, ut Cabilonensis Concilij Canone piè, utiliterq; cautum est.

Quibuscunq; actionibus ad præmittendas orationes populi qualiter instruendi. Cap. LXII.

NON decet Christianum hominem opus aliquod ante suscipere, aggrederi, quàm Dei auxilium religiosi precibus imploret. Dixit enim

enim Dominus, a Sine me nihil potestis facere.

Parochus igitur, cuius est populum ad optima quæq; instituta erudire; cōcionator item, illum, prout vsu venerit, cohortetur, ac moneat, vt neque publice, neque priuatim quicquam aggrediatur, nisi primò sanctis precibus Deo adhibitis.

Neque cibum sumant, anteaquam stata prece benedicant: post cibum item, Domino gratias precatione agant: Id enim à nobis expectat, qui nos pascit Deus, vt pro præstitis ab eo escis, illi gratias referamus, & saturati donis ipsius, laudes ei dicamus, inquit Sanctissimus Ambrosius.

In die candelarum, cinerum, & palmarum, ac circa agnos Dei Benedictos aduertenda. Cap. LXIII.

Parochus diligenter consideret, quæ piè tradidit Illustrissimus Dominus meus in suo Concilio Quinto Provinciali, circa ea, quæ Parochi agere debent, & docere in die Candelarum, Cinerum, & Palmarum, ac etiam quæ sint obseruanda, ob maiorem reuerentiam, ad Agnos Dei per Summum Pontificem benedictos.

Sine habitu decenti, ad sacramenta nemo accedere permittatur.

Cap. LXIII.

VT Sanctissimis Sacramentis debitus religionis cultus, etiam externus ab ijs tribuatur, qui ea suscipiunt; nè Parochus patiatur quemquam ad illa suscipienda accedere, nisi exteriori quoque habitu, vestiumq; modestia debitam illis venerationem, ac reuerentiam præferat; curetq; diligenter tradita per Dominum meum in suis instructionibus.

Infirmi propriæ parochiæ quomodo visitandi. Cap. LXV.

Quod Concilio Agathensi cautū est, id vnusquisq; Parochus præstare curet; vt Missæ sacrificio peractō, si quos in Parochiali vicinia agrotos habet, frequenter, atq; adeo quotidie, quātum per aliàs sue cure parochialis occupationes potest, inuisat; atq; eisdem præstet, quæ sunt sollicitudinis, munerisq; Parochialis officia, prout opus esse viderit.

Liber descriptionis obsequiorum circa agrotos, & dierum mortis ipsorum, qualiter habendus. Cap. LXVI.

VT Episcopo, eiusq; Vicarijs, aut Visitatoribus aliquando constet diligens Parochorum in salutaribus illis officijs, quæ fidelibus agrotantibus illi debent, curæ eorum vnusquisq; librum præcipuum habeat, in quo sigillatim, & præscribat singulis diebus parochiæ suæ incolas, qui mortem obierint, & quæ sacramenta eorum vniciq; ministrarit; & præterea,

1. Tom. Concil. ad ipsum enim prius est confugiendum, qui nostræ curare possit animæ passionem, ait D. Greg. in cap. omnis. de consecr. dist. 1.

a Ioan. 15. nō enim sumus sufficientes cogitare aliqd ex nobis tāquam ex nobis.

2. Cor. 3. si homo ex se nō est sufficiens ad cogitādū bonū, qd est minimū inter opera, qd ad agendum poterit? omnia hominis bona tā corporalia, q̄ spiritalia, à Deo sunt.

Concil. Milcuit. cap. 5. in Tom. 1. vbi declarat istud, Sine me nihil potestis facere. Accedit illud. Quæ rite primum regnū Dei, & iustitiā eius, & hæc omnia adijciuntur vobis.

Matt. 6. Ad idem Concil. Arausican. circa tempora Leonis. P. 1. cap. 7. in

quando

quando commendationis animæ officium præstiterit; & quo die hæc singula ministrarit.

Qualiter synodus populo denuntiandus, & quomodo propterea præparatus orationes effundat, admonendus.

Cap. LXVI.

Synodalis actio, aliquot ante diebus per Parochos populo denuntietur; eorumque uniuscuiusque officium sit, parochialis suæ Ecclesiæ homines docere, tum quam sanctum, salutareque sit, synodalis diæcesana actionis institutum; tum quam ob causam quotannis ea actio suscipiatur.

Quo de genere editas ab Episcopo literas parochus suo quisque populo, cum in Missæ parochialis sacrificio is frequens adest, accuratè legat; cui muneri adiungat hoc etiam paternæ cohortationis officium: quo non modo illum erudit ad frequentius orationis studium, synodalibus illis diebus adhibendum, sed etiam ad id singulos inflammet; ut die Dominico, statim synodalem diem antecedente, verè pœnitentes, & confessi, Sacram communionem sumant; hoc præcipuè precantes, ut quæ ad eorum salutem pertinent, Dei auxiliante misericordia, per Episcopum in Synodo diligenter, sanctèque agantur.

Qualiter curent, ut mulieres pomposa, & vana, ac in primis caudatas vestes deponant. Cap. LXVIII.

Parochi singuli, quam maximam possunt, in eo sollicitudinem, persuedendi; studium adhibeant, ut omnem luxum, ^a cincinnorum ornamentum, in aures, (quod signum diaboli Sanctus Augustinus nominat,) fucum, & vestes in primis, quas caudatas dicunt, Parochiæ suæ mulieres omnino deponant. ^b Qua in re persuadenda argumentorum vim, rationumque monumenta sibi comparent, cum ex S. Ambrosij illarum luxu grauius exagitantis libris, ^c tum ex S. Chrysostomi, aliorumque patrum monumentis, in primisque, ex homelia, quam eo de genere grauiissimam vir doctissimus, idemque religiosissimus, Iacobus Vitriacus. S. R. E. Cardinalis olim habuit.

Hoc autem omne usque adeo ab Ecclesia uetitum esse, ille ipse affirmat; ut si caudatæ ad Ecclesiam accederent, sacra communione interdicerentur.

Proximiior parochus Sacerdotis ægotantis qualiter curam gerat, & de hoc superiores admoneat. Cap. LXIX.

De cura Parocho ægotanti præstanda in ijs, ^d quæ ad salutem animæ pertinent, iam supra constitutum est: & quoniam charitatis officium est, rationem etiam haberi curationis corporis; hoc decreto i-

^a In mulieribus vanae vestes vehementer inuehitur.

^b Philosoph. in 7. Ethi. ait, ad molitiam pertinet, quod aliquis vestimentum trahat per terram. Ad hoc etiam vid. P. Ant. de Gislân. supra Euang. 2. Dom. Aduen. dub. 27. & 29.

^c Supra de sepulchris. c. 17.

dem statuimus; ut, cum parochie alicuius Sacerdos in febrim, morbumve in-
ciderit; si praesertim suorum neminem habet, cuius opera, adiumento ve sub-
leuetur; propinquior parochus nullum a se officium desiderari patiatur, quod
ad eius valetudinem recte curandam necessarium fuerit. Atque in primis
Vicarium Foranensem, si parochus egrotus in diocesi est; si in vrbe, Episco-
pum, de eius agrotatione certiore faciat.

DE DECIMIS, ET OBLATIONIBVS.
Tit. XVIII.

Pro decimis soluendis, & iuribus Ecclesiarum non occupandis, qua-
liter populus sit monendus. Cap. I.

NE PER insitiam; aut obliuionem id peccatum committa-
tur, ut decime ijs, quibus legitime debentur, uel omnino
non soluantur, uel ex parte tantum; ideo mandamus, &
Parochis; ut inter missam, & predicatoribus in concione,
primo quoque Dominico die Aduentus; & Quadragesimae
doceant populum, quid de solutione decimarum Sacrum
Tridentinum concilium statuerit: vehementerq; hortentur, ac moneant, ut
debitas decimas integre persoluant; ne propositas ab eadem Tridentina Sy-
nodo excommunicationis penas subire cogantur.

Sess. 25.
c. 12. de
refor.

Sess. 22.
c. 17. de
refor.
incip.
Si quem.

Quibus etiam diebus, eiusdem Tridentini Concilij decretum, contra occu-
pantes quouis modo fructus, bona, & iura Ecclesiarum, & aliorum piorum
locorum, communi lingua populo recitent.

Pro elemosynis colligendis quaedam instrumenta musica, &
puella prohibentur. Cap. II.

Illud interdicat Episcopus, ut omnino ne in illis elemosynarum oblatio-
nibus, quae cuiusuis Ecclesiae sunt, nisi musica instrumenta honeste, &
organo in Ecclesia adhibeantur; neve alia fiant, uel gerantur, quae Domo
Dei indigna sint. Ne item puella elemosynas ecclesiarum, aut Ecclesiasti-
corum hominum nomine quaritent; id quod non sine earum pudicitiae discrimi-
ne, quibusdam in locis introductum erat.

Pro colligendis oblationibus consuetis quid obseruandum.

Cap. III.

CVM pro cuiusq; Ecclesiae consuetudine populus ad oblationes inuita-
tur; id graniter, & modeste faciendum est.

Nec eo uasis, aut sacculi genere pecuniam accipiant, ut quicquid
quisque dederit, cerni possit; ut fideles pietate adducti, non pudore quodam-
modo coacti, elemosynam offerant.

Quae